

Islamic Emirate of Afghanistan

Ministry of Finance

SOCs General Directorate

ریاست نظارت و ارزیابی امور مالی شرکت های دولتی

آمریت تحلیل و ارزیابی بیلانس

کارشناسی ارشد تحلیل نظارت و ارزیابی بیلانس

شرکت دولتی ارزاق

تحلیل و ارزیابی صورتحسابات مالی

اخیر سال مالی ۱۳۹۹

ARZAQ STATE-OWNED CORPORATION

Analysis and evaluation of Financial Statements

For the year ended 2020.

پیشگفتار:

ریاست عمومی شرکتهای دولتی مطابق ماده (۱۱) قانون شرکتهای، مسئولیت سکرتریت (دارالانشا) هیئت نظارت شرکتهای دولتی را به عهده داشته و برای هیئت نظارت حمایت لازم را ارائه می نماید. همچنان بتاسی از فقره ۹ ماده (۱۰) قانون شرکتهای، این اداره صلاحیت دارد تا بیلانس فعالیت سالانه شرکتهای دولتی را مورد تحلیل و ارزیابی قرار داده و نظریات خویش را به کمیته اجرائیوی، هیئت مدیره شرکت دولتی و مقامات ذیصلاح ابراز نماید.

تحلیل و ارزیابی بیلانس فعالیت سالانه:

بیلانس سال مالی (۱۳۹۹) شرکت دولتی (ارزاق) برویت صورتحساب وضعیت مالی (بیلانس شیت)، صورتحساب عواید و مصارف، صورتحساب جریان نقده و مطابق معیارهای قبول شده جهت روشن شدن چگونگی فعالیت شرکت به چهار طریق، طور ذیل مورد تحلیل و ارزیابی قرار گرفته است.

۱- **تحلیل افقی:** تغییرات در ارقام حسابات بخش بیلانس شیت و صورتحساب نفع و ضرر طور افقی مشخص میگردد. این تحلیل نشان میدهد که هر یک از حسابات نسبت به سال گذشته چه تغییراتی نموده؛ یعنی افزایش/کاهش و فیصدی تغییر آن در تحلیل مذکور در نظر گرفته شده است.

۲- **تحلیل عمودی:** تغییرات حسابات بخش بیلانس شیت طور عمودی مورد تحلیل قرار میگیرد؛ بگونه ای که فیصدی هر یک از حسابات سمت اکتیفی (بخش دارایی) از مجموع کل دارایی و سمت پسیفی (بخش دیون و سرمایه) از مجموع کل دیون و سرمایه آن مشخص گردیده است.

۳- **نسبت های مالی:** تحلیل به اساس نسبت های مالی صورت گرفته که می توان آنرا از جمله ابزار سودمند در تعیین موقعیت مالی شرکت به حساب آورد؛ طوریکه از نام آن هویداست، نسبت های بکار گرفته شده با در اختیار قرار دادن نسبت برخی اقلام سرنوشت ساز مالی، درک درست از نتیجه فعالیت سالانه و همچنان وضعیت مالی شرکت را در اختیار کمیته اجرائیوی، هیئت مدیره و مقامات ذیصلاح ارائه مینماید. با بررسی و تحلیل نسبت های مالی می توان به خطرات مالی شرکت نیز دست یافت.

۴- **گراف ها:** ترسیم گراف های متعدد به ارتباط چگونگی افزایش/کاهش و سهم هر یک از حسابات مهم بیلانس شیت و صورتحساب نفع و ضرر شرکت جهت واضح شدن عملکرد و فعالیت شرکت طی یک الی چندسال اخیر.

ARZAQ
STATE-OWNED CORPORATION
Common-Size Statement of Financial Position
For The Year Ended 2020

فصدی% حسابات از مجموع در 1398	فصدی% حسابات از مجموع در 1399	فصدی تغییرات %	تغییرات Changes	1398 (2019)	1399 (2020)
0.00%	0.00%	-	844	-	844
33.14%	37.45%	4%	8,378,291	189,761,199	198,139,490
0.00%	0.00%	-	-	-	-
33.14%	37.45%	4%	8,379,135	189,761,199	198,140,334
0.02%	0.00%	-100%	(93,946)	93,946	-
0.03%	0.04%	10%	17,637	181,444	199,081
0.06%	0.07%	9%	29,341	319,398	348,739
0.47%	0.50%	0%	(7,670)	2,666,478	2,658,808
0.57%	0.61%	-2%	(54,638)	3,261,266	3,206,628
11.63%	9.93%	-21%	(14,101,420)	66,617,071	52,515,651
17.05%	25.45%	38%	37,004,691	97,636,528	134,641,219
8.25%	0.00%	-100%	(47,255,587)	47,255,587	-
36.93%	35.38%	-12%	(24,352,316)	211,509,186	187,156,870
70.64%	73.43%	-4%	(16,027,819)	404,531,651	388,503,832
27.32%	29.57%	0%	-	156,448,316	156,448,316
2.28%	3.13%	27%	3,525,053	13,056,082	16,581,135
25.04%	26.44%	-2%	(3,525,053)	143,392,234	139,867,181
0.00%	0.13%	-	677,060	-	677,060
27.32%	26.57%	-10%	(15,904,075)	156,448,316	140,544,241
2.04%	0.00%	-100%	(11,679,386)	11,679,386	-
2.04%	0.00%	-100%	(11,679,386)	11,679,386	-
29.36%	26.57%	-16%	(27,583,461)	168,127,702	140,544,241
100%	100%	-8%	(43,611,280)	572,659,353	529,048,073

Assets

Cash and bank balance

- 1- Cash in hand
- 2- Cash at bank
- 3- Foreign currency - current account

Total Cash and Bank Balance

Inventory

- 1- Finished goods
- 2- Fuel, lubricants, spare parts
- 3- Short-lived and low-priced items
- 4- Low-life and low-cost appliances in use

Total Inventories

Receivable Accounts

- 1- Trade receivables
- 2- Long-term receivables
- 3- Receivable from development fund

Total Receivables

Total Current Assets

Fixed Assets

- Opening Fixed assets
- Acc. Depreciation
- Net fixed assets
- Increase/ decrease in fixed assets

Total Fixed Assets

Other Non-Current Assets

- 1- Accumulated Losses

Total Non-Current Assets

Total Non-Current Assets

Total Assets

حسابات بخش دارایی

حسابات نقد و بانکی

- 1- پول نقد
  - 2- حسابات بانکی
  - 3- حسابات بانکی جاری اسعاری
- A- مجموع حسابات بانکی و نقد**

ذخایر

- 1- کالای کار تمام قابل فروش
  - 2- سوخت و روغنات
  - 3- اجناس و اموال کم قیمت
  - 4- اجناس و لوازم کم قیمت قابل استفاده
- B- مجموع ذخایر**

حسابات طلبات

- 1- طلبات تجاری
  - 2- طلبات تجاری بلند مدت
  - 3- طلب از درک فند توسعوی
- C- مجموع طلبات**

مجموع دارائی جاری (A+B+C)

دارائی ثابت

- قیمت ابتدایی دارایی های ثابت
  - ذخیره استهلاکات الی سال راپوردهی
  - قیمت بعد از وضع استهلاکات
  - تغییرات و تبدلات در دارایی ثابت
- E- مجموع دارائی ثابت**

سایر دارایی های غیر جاری

- ضرر سالهای قبل
- F- مجموع دارایی غیر جاری**

مجموع دارائی های غیر جاری (E+F)

مجموع کل دارائی ها

Equity and Liabilities

Current liabilities

- 1- Accounts payables
- 2- Pension payables
- 3- BRT payables
- 4- Rental tax payables
- 5- Income tax payables
- 6- Sukok payable
- 7- Salary tax payable
- 8- Extra profit payable to MOF

Total Current Payables

Non-Current Liabilities

- 1- long-term payables
- 2- Deferred tax liability

Total non-current liabilities

Total Liabilities

Equity

- 1- Share capital
- 2- Retained earnings
- 3- Bonus Fund
- 4- Development Fund
- 5- Cultural Fund
- 6- Contingency Fund
- 7- Revival Fund
- 8- Rehabilitation Fund

Total Equity

Total Equity and Liabilities

Difference

حسابات بخش دیون و سرمایه

دیون جاری

- 1- دیون تجاری قابل پرداخت
  - 2- تقاعد قابل پرداخت
  - 3- مالیات انتفاعی قابل پرداخت 4%
  - 4- مالیات بر کرایه
  - 5- مالیات بر مفاد 20%
  - 6- مالیات صکرک
  - 7- مالیات بر معاشات
  - 8- مازاد مفاد
- G- مجموع دیون جاری**

دیون غیر جاری

- 1- دیون بلندمدت
  - 2- مالیات معوقه
- H- مجموع دیون غیر جاری**

مجموع دیون

سرمایه شرکت

- 1- سرمایه سهامداران
  - 2- ضرر سالهای گذشته
  - 3- فند تشویقی
  - 4- فند توسعوی
  - 5- فند فرهنگي
  - 6- فند احتیاطی
  - 7- فند احیای مجدد
  - 8- فند ترمیم اساسی
- مجموع سرمایه**

مجموع کل سرمایه و دیون

تفاوت

فیصدی حسابات نظریه عوبداساسی 1398 Percentage of accounts in terms of revenue (2019)	فیصدی حسابات نظریه عوبداساسی 1399 Percentage of accounts in terms of revenue (2020)	فیصدی تغییر % Changes	تغییر Changes	1398 (2019)	1399 (2020)
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	23.8%	11,376,488	47,791,460	59,167,948
-	-	-100.0%	(144,000)	144,000	-
-	-	23.4%	11,232,488	47,935,460	59,167,948
-	-	-	-	(6,777,546)	(6,292,351)
-	-	23.4%	11,232,488	47,935,460	59,167,948
-	-	28.5%	11,717,683	41,157,914	52,875,597
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-11.4%	(2,268,810)	(19,939,779)	(17,670,969)
-	-	-29.6%	(1,482,749)	(5,007,801)	(3,525,052)
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-5.3%	(96,630)	(1,826,140)	(1,729,510)
-	-	-75.1%	(930,070)	(1,239,200)	(309,130)
-	-	-25.9%	(52,500)	(202,500)	(150,000)
-	-	608.8%	536,115	(88,060)	(624,175)
-	-	16.4%	65,554	(399,359)	(464,913)
-	-	130.0%	101,450	(78,055)	(179,505)
-	-	-38.6%	(64,658)	(167,588)	(102,930)
-	-	43.5%	189,839	(436,000)	(625,839)
-	-	50.0%	100,000	(200,000)	(300,000)
-	-	-62.6%	(585,366)	(935,357)	(349,991)
-	-	-14.7%	(4,487,825)	(30,519,839)	(26,032,014)
-	-	-14.7%	(4,487,825)	(30,519,839)	(26,032,014)
-	-	-14.7%	4,487,825	(30,519,839)	(26,032,014)
-	-	152.3%	16,205,508	10,638,075	26,843,583
-	-	152.3%	(3,241,102)	(2,127,615)	(5,368,717)
-	-	152.3%	12,964,406	8,510,460	21,474,866
				1,276,569	3,221,230
				425,523	1,073,743
				255,314	644,246
				170,209	429,497
				6,382,845	16,106,150

Revenue Section		بخش عواید
Revenues		عواید اساسی (فروشات/خدمات)
BRT 4%		مالیات انتفاعی 4%
Other Incomes		عواید غیر اساسی
1- Rental income		عواید از درک کرایه
2- Other income		سایر عواید
Total other income before tax		مجموع عواید غیر اساسی قبل از مالیه
BRT and Rental tax of other income		مالیات از عواید غیر اساسی

Total Revenue before BRT	مجموع کل عواید قبل از مالیه
Total Revenue after BRT	مجموع عواید بعد از مالیه انتفاعی

Expenditures section		بخش مصارف
Direct Expenses		مصارف مستقیم
1- Material		مواد
2- Depreciation		استهلاکات
Total Direct Expense		مجموع مصارف مستقیم

Indirect Expenses		مصارف غیر مستقیم
1- Salaries and wages		1- مزد و معاش
2- Depreciation		2- استهلاکات
3- Amortization		3- استهلاک دارایی غیر ملموس
4- Interests		4- ربح بانکی
5- Food expense		5- مصارف غذا
6- Ekramia expense		6- آكرامیه
7- Office rent expense		7- كرایه دفتر
8- Repair and maintenance		8- حفظ و مرأبب
9- Electricity expense		9- مصارف برق
10- Advertisement		10- اعلانات
11- Stationary		11- قرطاسیه
12- Utilities		12- محروقات
13- Municipality fee		13- فیس شاروالی
14- Other expenses		14- سایر مصارف
Total Indirect Expenses		مجموع مصارف غیر مستقیم

Total Expenses	مجموع مصارف
----------------	-------------

Operating Income/Loss	مفاد/ضرر از درک عواید اساسی
-----------------------	-----------------------------

Profit/Loss before tax	مفاد/ضرر قبل از وضع مالیه
Income Tax 20%	مالیات بر عایدات (20%)

Net Profit/loss	مفاد/ ضرر خالص
Bonus Fund 15%	فند تشویقی 15%
Developing Fund 5%	فند توسعهی 5%
Cultural Fund 3%	فند فرهنگی 3%
Contingency Fund 2%	فند احتیاطی 2%
Dividends 75%	مازاد مفاد 75%

نسبت های مالی به رویت بیلانس سال ۱۳۹۹ شرکت دولتی ارزاق
Financial Ratios of ARZAQ State-Owned Corporation for the year ended 2020

شماره	شاخص	Index	نسبت های سیالیت کوتاه مدت	Short-Term Liquidity Ratios	1399 (2020)	1398 (2019)
1	نسبت جاری	Current Ratio	> 1	دارایی جاری \ دیون جاری	5.511	8.399
2	نسبت سریع	Quick Ratio	> 1	دارایی جاری - ذخایر \ دیون جاری	5.466	8.332
3	نسبت نقدینگی	Cash Ratio	> 1	کسبه، حسابات بانکی \ مجموع دیون جاری	2.811	3.940
نسبت های سیالیت بلندمدت						
4	نسبت بدهی - دارایی	Debt-Asset Ratio	< 0.6	مجموع دارایی - مجموع سرمایه / مجموع دارایی	0.2204	0.1666
5	نسبت بدهی - سرمایه	Debt-Equity Ratio	< 0.6	مجموع بدهی / مجموع سرمایه	0.2827	0.1999
6	ضریب افزایش سرمایه	Equity Multiplier	> 1	مجموع دارایی / مجموع سرمایه	1.2827	1.1999
نسبت های مفادیت						
7	وجوه پولی ایجاد شده نظر به عواید اساسی	EBITDA Margin	> 0.1	مقادیر + مالیه + استهلاک + ریج / مجموع عواید	51.33%	32.64%
8	حاشیه مفاد/ ضرر عملیاتی	Operating Margin	> 0.06	مفاد/ ضرر عملیاتی / فروشات (عواید اساسی)	-	-
9	حاشیه مفاد/ ضرر	Profit Margin	> 0.1	مفاد یا ضرر خالص / فروشات (عواید اساسی)	-	-
10	بازده (موثریت) دارایی	Return on Asset (ROA)	> 0.04	مفاد یا ضرر خالص / مجموع دارایی	4.06%	1.49%
11	بازده (موثریت) سرمایه	Return on Equity (ROE)	> 0.06	مفاد خالص یا ضرر / مجموع سرمایه	5.21%	1.78%
نسبت های تجهیز دارایی						
12	نسبت جریان ذخایر	Inventory Turnover	> 1	مصارف اجناس بفروش رسیده / ذخایر	-	-
13	نسبت جریان طلبات	Receivables Turnover	> 5	فروشات (عواید اساسی) / حساب طلبات	-	-

تشریح نتایج نسبت های مالی:

۱- نسبت سیالیت جاری: 8.40 / 5.51
نسبت سیالیت از تقسیم دارایی های جاری به دیون جاری بدست آمده و به عنوان شاخص توانایی در پرداخت قروض کوتاه مدت شرکت از محل دارایی های جاری آن محسوب میشود. این نسبت به طلبکاران خصوصی یا دولتی این اطمینان را میدهد که آیا شرکت دولتی توانایی پرداخت مطالبات آنان را از مدارک حسابات نقده و بانکی، طلبات و یا ذخایر خویش در زمان معین دارد یا خیر. واحد این نسبت، عدد مثبت و معمولاً بزرگتر از یک می باشد. نسبت متذکره در سال مالی ۱۳۹۹ به اندازه (۵.۵۱) مرتبه یا ۵۵۱ فیصد سنجش شده است. نسبت سیالیت جاری شرکت بیان میکند که دارایی های جاری شرکت در حدود ۴.۵ برابر بیشتر از دیون جاری آن می باشد؛ لذا وضعیت نقدینگی و سیالیت شرکت نظر به نسبت مذکور مناسب ارزیابی می گردد.

۲- نسبت سریع: 8.33 / 5.47
این نسبت شامل وجوه نقده، حسابات بانکی و طلبات در مقابل دیون جاری شرکت می باشد، تا قرضه دهندگان بهتر بتوانند نقدینگی و سیالیت شرکت را مورد ارزیابی قرار دهند. با توجه به این نسبت، هیئت رهبری و هیئت مدیره، طلبکاران و قرضه دهندگان خارج از شرکت میتوانند آگاهی حاصل نمایند که آیا شرکت دولتی توانایی پرداخت قروض خویش را از مدرک حسابات نقده و بانکی و طلبات شرکت در وقت و زمان معین آن دارد یا خیر. این نسبت معمولاً باید بزرگتر از یک یا ۱۰۰٪ فیصد باشد. نسبت سریع در سال مالی ۱۳۹۹ برای شرکت دولتی به اندازه (۵.۴۷) مرتبه یا ۵۴۷ فیصد سنجش شده است که نشان میدهد وضعیت سیالیت و نقدینگی از درک حسابات بانکی و طلبات شرکت در حدود ۴.۴ برابر بیشتر از دیون جاری قابل پرداخت آن می باشد.

۳- نسبت نقدینگی: 3.94 / 2.81
این نسبت رابطه بین حسابات نقده و بانکی در مقابل دیون جاری شرکت را نشان میدهد. نسبت نقدینگی بمنظور مشخص نمودن سیالیت پولی و توانایی مالی شرکت کاربرد زیاد داشته و هیئت رهبری و قرضه دهندگان می توانند اطمینان حاصل نمایند که به کدام میزان از مبالغ قروض از طریق حسابات بانکی شرکت دولتی قابل پرداخت خواهد بود. شرکت محترم در سال مالی ۱۳۹۹ دارای نسبت نقدینگی به اندازه (۲.۸۱) مرتبه یا ۲۸۰ فیصد می باشد. لذا این نسبت نشان میدهد که شرکت دولتی به اندازه ۱۸ برابر بیشتر از قروض کوتاه مدت شرکت مبالغ پولی در حسابات نقده و بانکی خود داشته و کدام خطر مالی از ناتوانی در بازپرداخت این قروض، شرکت را تهدید نمی نماید.

۴- نسبت بدهی - دارایی: 0.17 / 0.22
نسبت بدهی - دارایی بیانگر رابطه میان مجموع دیون و مجموع دارایی شرکت می باشد. این نسبت نشان می دهد که سهم دیون در مقابل دارایی های شرکت به کدام اندازه میباشد. نسبت متذکره معمولاً برای اکثر شرکت های دولتی نباید از (۰.۴) یا (۴۰٪) فیصد افزایش نماید. برای شرکت دولتی مذکور نسبت بدهی - دارایی در سال مالی ۱۳۹۹ به اندازه (۰.۲۲) مرتبه یا ۲۲٪ فیصد سنجش شده است. با وجودیکه نسبت مذکور از مقدار مشخص شده کمتر می باشد اما نظر به سال گذشته افزایش نموده که نشان میدهد سهم دیون مجموعی در داراییهای شرکت در حال افزایش می باشد. لذا ایجاب می نماید تا از افزایش آن در سالهای بعدی جلوگیری بعمل آید.

۵- نسبت بدهی - سرمایه: 0.20 / 0.28
نسبت بدهی - سرمایه بیانگر رابطه میان دیون شرکت در مقابل سرمایه سهامداران و سایر حسابات سرمایوی می باشد. این نسبت نشان میدهد که سهم دیون شرکت در مقابل سرمایه به کدام میزان می باشد. نسبت مذکور معمولاً نباید از (۰.۶) مرتبه یا (۶۰٪) فیصد تجاوز نماید؛ در غیر آن برای شرکت خطرات مالی پیش بینی خواهد شد. نسبت بدهی - سرمایه شرکت دولتی در سال مالی ۱۳۹۹ به اندازه (۰.۲۸) مرتبه یا ۲۸٪ فیصد سنجش شده است. نسبت مذکور از مقدار حداکثری تعیین شده کمتر بدست آمده؛ با آنهم ایجاب مینماید تا از افزایش آن جلوگیری بعمل آمده و در قسمت پرداخت دیون خویش اقدامات عملی نمایند.

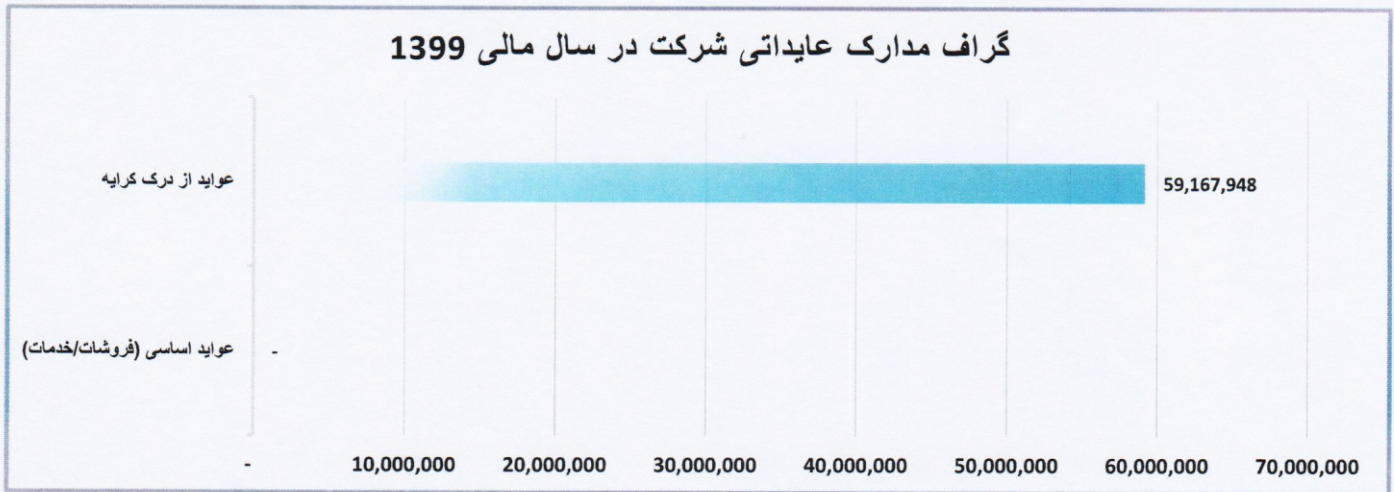

1.20	1.28	۶- ضریب افزایش سرمایه:
<p>این نسبت رابطه میان دارایی مجموعی شرکت را در مقابل سرمایه آن نشان میدهد. ضریب افزایش سرمایه مشخص می نماید که سرمایه شرکت به کدام میزان از دارایی مجموعی را احتوا نموده و به کدام میزان از باقیمانده دارایی شرکت از طریق دیون تمویل شده است. سهامداران، هیئت رهنبری و هیئت عامل شرکت نظر به روند افزایشی یا کاهشی سالانه این نسبت، میتوانند در رابطه به تغییرات دیون و یا تغییرات در سرمایه شرکت تصمیم مالی خویش را اتخاذ نمایند. نسبت ضریب افزایش سرمایه شرکت دولتی در سال مالی ۱۳۹۸ به اندازه ۱.۲۰ مرتبه یا ۱۲۰ درصد سنجش گردیده که نشان میدهد میان مجموع دارایی و مجموع سرمایه شرکت ۲۰٪ فیصد تفاوت وجود داشته و در سال ۱۳۹۹ نیز به اندازه ۱.۲۸ مرتبه یا ۱۲۸٪ فیصد سنجش شده که بیانگر تفاوت ۲۸٪ فیصدی میان حسابات مذکور می باشد. از اینکه مقدار تفاوت ایجاد شده نظر به سال گذشته افزایش نسبی نموده است؛ لذا ایجاب می نماید تا کمیته اجرائیوی شرکت از افزایش دیون شرکت در سالهای آتی توجه جدی نماید.</p>		
0.33	0.51	۷- وجوه پولی ایجاد شده نظر به عواید اساسی:
<p>این نسبت رابطه میان وجوه پولی ایجاد شده (شامل: مفادخالص، مالیات ۲۰ فیصد از مفاد، استهلاکات و ربح بانکی) در مقابل عواید اساسی (فروش اجناس/خدمات) شرکت طی یک سال میباشد. نسبت متذکره نشان میدهد که از مجموع عواید شرکت کدام میزان از مبالغ پولی طی یک سال مالی در شرکت باقیمانده که باعث افزایش حسابات وجوه نقدی و بانکی گردیده است. با درنظرداشت نسبت مذکور، شرکت دولتی در سال مالی ۱۳۹۹ به اندازه ۵۱ فیصد از عواید خویش را به شکل وجوه نقدی در اختیار دارد. که نسبت به سال گذشته ۱۸ فیصد افزایش را نشان میدهد.</p>		
-	-	۸- حاشیه مفاد/ضرر عملیاتی:
<p>حاشیه مفاد/ضرر عملیاتی، نسبت میان مفاد عملیاتی در مقابل عواید اساسی (فروش کالا/خدمات) شرکت را نشان میدهد. با درنظرداشت این نسبت میتوان فهمید که فعالیت اساسی شرکت طور سالانه به کدام میزان سودمند بوده است. این نسبت نشان میدهد که آیا فعالیت اساسی شرکت به تنهایی توانسته است که تمامی مصارف شرکت و مالیه انتفاعی عواید اساسی را احتوا نماید و باعث مفادآوری شود یا خیر. این نسبت برای شرکتهای دولتی معمولاً به میزان حداقلی (۰.۵) یا (۰.۵)٪ فیصد می باشد. طوریکه مشاهده میگردد شرکت محترم دولتی طی دو سال گذشته هیچ گونه فعالیت از درک عواید اساسی خویش نداشته است؛ لذا نسبت مذکور نیز قابل سنجش نمی باشد.</p>		
-	-	۹- حاشیه مفاد:
<p>حاشیه مفاد، نسبت میان مفاد خالص سالانه در مقابل عواید اساسی (فروش کالا/خدمات) شرکت را نشان میدهد. با درنظرداشت این نسبت میتوان فهمید که مفاد خالص سالانه شرکت به کدام میزان از مجموع عواید اساسی (فروش اجناس/خدمات) را احتوا می نماید. این نسبت برای شرکتهای دولتی معمولاً به میزان حداقلی (۰.۱) یا (۱.۰)٪ فیصد می باشد. نسبت حاشیه مفاد بدلیل اینکه شرکت دولتی متذکره دارای عواید اساسی نمی باشد قابلیت سنجش را ندارد.</p>		
0.01	0.04	۱۰- بازده (موثریت) دارایی:
<p>نسبت بازده (موثریت) دارایی، رابطه میان مفاد خالص سالانه را در مقابل ارزش دارایی مجموعی شرکت سنجش مینماید. نسبت مذکور نشان میدهد که شرکت دولتی از مجموع دارایی های که تحت کنترل خود دارد به کدام میزان مفاد بدست آورده است. این نسبت برای شرکتهای دولتی حداقل (۰.۰۵) مرتبه یا (۰.۵)٪ فیصد می باشد؛ یعنی شرکت ها باید بتوانند حداقل به اندازه ۵٪ نظر به ارزش داراییهای خود مفاد سالانه داشته باشند. نسبت متذکره برای شرکت محترم دولتی در سال مالی ۱۳۹۹ به اندازه (۰.۰۴) یا ۴٪ فیصد سنجش شده که نشان میدهد نتیجه عملکرد یکساله شرکت باعث افزایش ۴٪ فیصدی ارزش دارایی های شرکت گردیده است.</p>		
0.02	0.05	۱۱- بازده (موثریت) سرمایه:
<p>نسبت بازده (موثریت) سرمایه، رابطه میان مفاد خالص سالانه در مقابل ارزش سرمایه گذاری های سهامداران و سایر حسابات سرمایوی شرکت را سنجش می نماید. این نسبت نشان میدهد که شرکت دولتی به کدام میزان از سرمایه در دست داشته خویش توانسته است که مفاد سالانه بدست آورد و آیا از سرمایه شرکت به بهترین وجه استفاده موثر صورت گرفته است یا خیر. این نسبت برای شرکتهای دولتی باید حداقل بیشتر از (۰.۰۶) یا (۰.۶)٪ فیصد باشد. نسبت بازده (موثریت) سرمایه در سال مالی ۱۳۹۹ برای شرکت دولتی به اندازه (۰.۰۵) یا ۵٪ فیصد بوده که نشان میدهد فعالیت سالانه شرکت باعث شده است تا سرمایه مجموعی آن ۵٪ فیصد افزایش یابد. ایجاب مینماید تا مسئولین شرکت در زمینه رشد بیشتر سرمایه خویش پلان های مالی و تجاری را جهت افزایش مفیدیت شرکت طرح نموده و با ریاست امور تجاری و هیئت مدیره شرکت شریک نمایند.</p>		
-	-	۱۲- نسبت جریان ذخایر (گدام):
<p>نسبت جریان ذخایر رابطه میان مصارف اجناس بفروش رسیده و مقدار اجناس و امتعه تکمیل شده موجود در ذخایر شرکت را برای یک دوره مالی نشان میدهد؛ یعنی مقدار و تناسب اجناس بفروش رسیده یک ساله شرکت در مقایسه با اجناس و کالای کارتمام موجود در ذخایر به کدام میزان بوده است. نسبت جریان ذخایر برای شرکت های تولیدی معمولاً بیشتر از (۱) یا (۱۰۰)٪ فیصد می باشد. از اینکه شرکت محترم از جمله شرکتهای تولیدی نبوده؛ لذا این نسبت قابل سنجش نمی باشد.</p>		
-	-	۱۳- نسبت جریان طلبات:
<p>نسبت جریان طلبات رابطه میان فروشات و طلبات (پیش پرداخت ها و حسابات قابل حصول تجاری) را نشان میدهد. این نسبت بیان میکند که فروشات (اجناس/خدمات) شرکت چند مرتبه بیشتر از فروشات به شکل قرضه (طلبات تجاری) آن در یک دوره مالی صورت گرفته است. نسبت جریان طلبات معمولاً باید حداقل بیشتر از ۲ یا ۲۰۰٪ فیصد باشد. طوریکه مشاهده میگردد شرکت محترم دولتی دارای عواید اساسی نمی باشد؛ لذا نسبت متذکره برای شرکت مذکور قابلیت سنجش را ندارد.</p>		

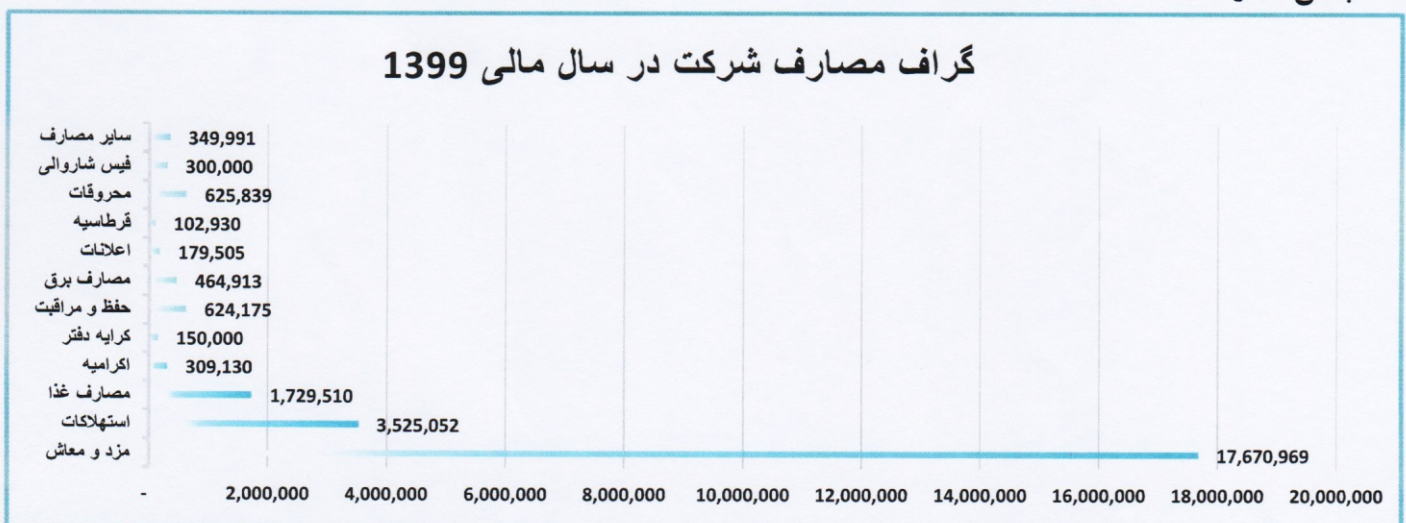
۱- بخش عواید:

تشریحات:

مطابق صورت‌حساب نفع و ضرر سال مالی ۱۳۹۹، عواید شرکت دولتی از درک فعالیت غیراساسی آن می باشد که شامل عواید از درک کرایه جایدادها به مبلغ (۵۹.۱) میلیون افغانی میگردد.

۲- بخش مصارف:

تشریحات:

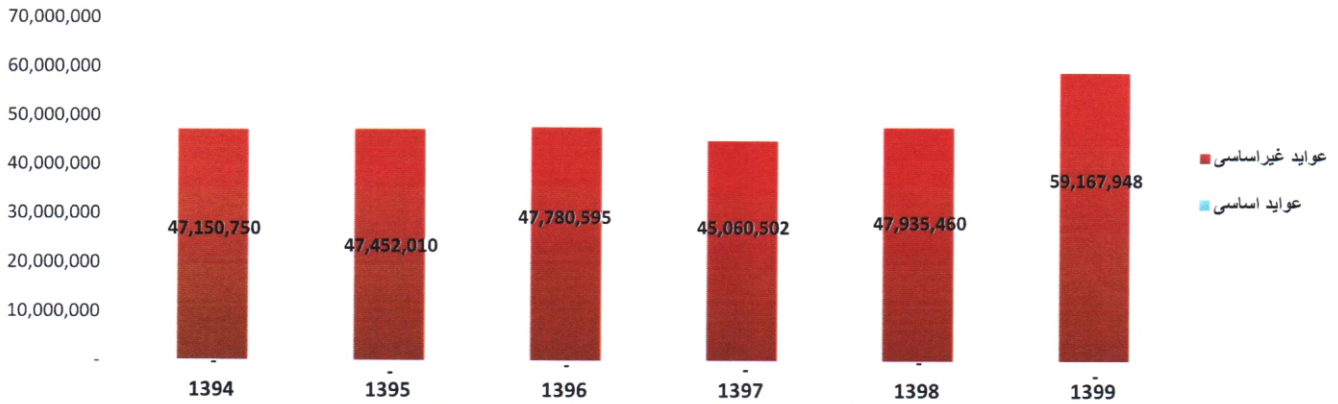
مطابق صورت‌حساب نفع و ضرر سال مالی ۱۳۹۹ شرکت دولتی، مصارف عمده شرکت در ۱۲ بخش فوق تقسیم شده است. بیشترین قلم مصرفی شرکت از مدرک مزد و معاش آن می باشد که مبلغ (۱۷.۶) میلیون افغانی را احتوا می کند. متباقی مصارف شرکت بالترتیب استهلاکات مبلغ (۳.۵) میلیون افغانی، مصارف غذا (۱.۷) میلیون افغانی، مصارف محرقات مبلغ (۶۲۵.۸) هزار افغانی می باشند. متباقی مصارف سال مالی ۱۳۹۹ شرکت نیز فوقاً نشان داده شده است.

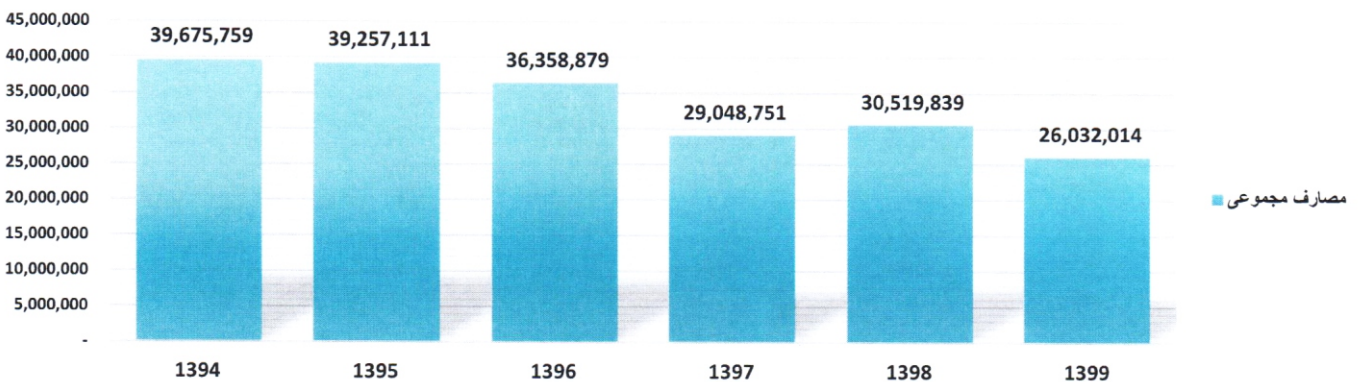
عواید چندین ساله شرکت دولتی:

گراف عواید اساسی و غیراساسی بین سالهای (1399-1394)

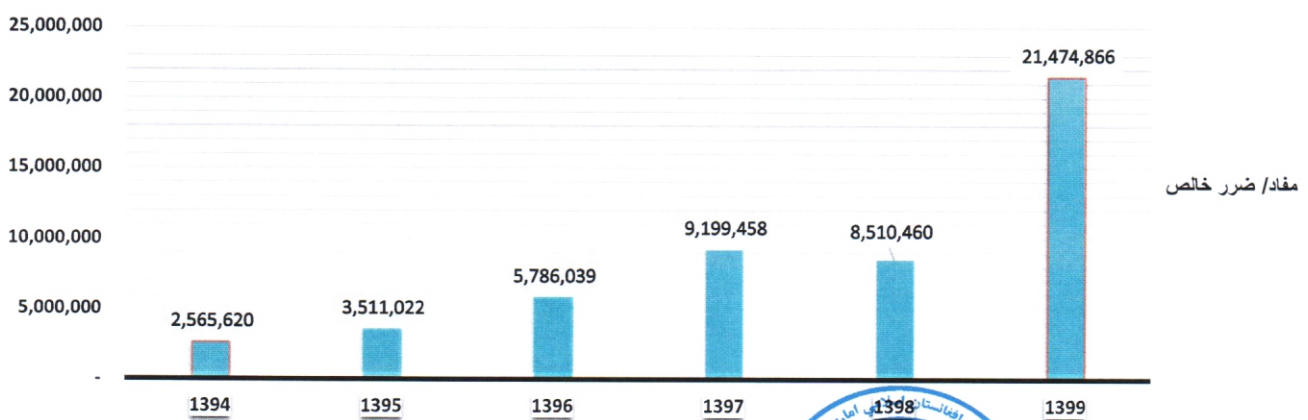
مصارف چندین ساله شرکت دولتی:

گراف مصارف مجموعی بین سالهای (1399-1394)

مفاد/ضرر چندین ساله شرکت دولتی:

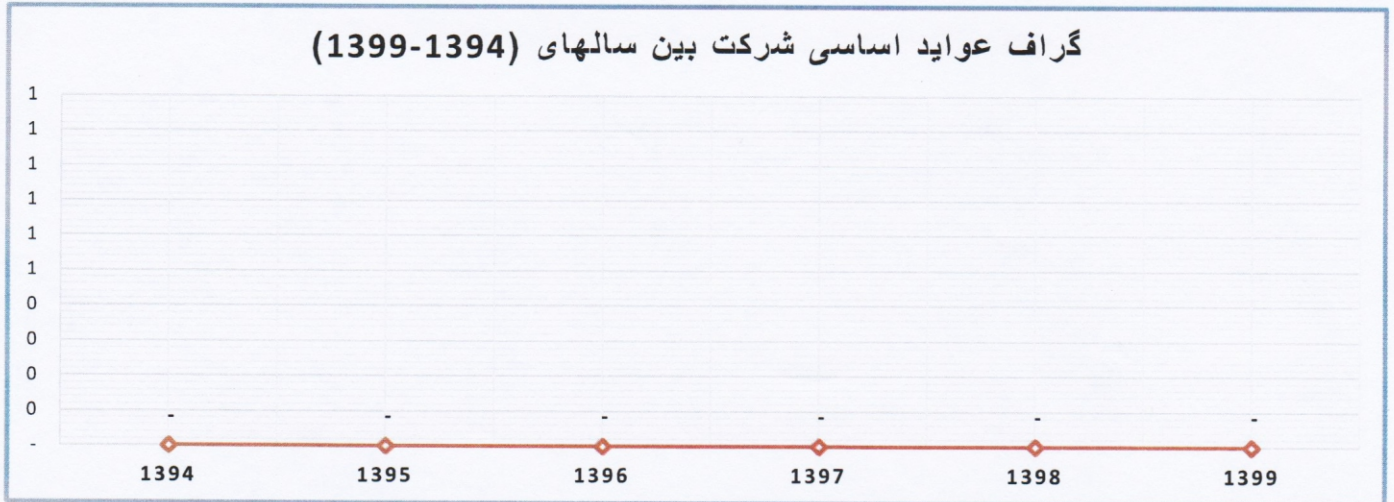
گراف مفاد / ضرر خالص بین سالهای (1399-1394)

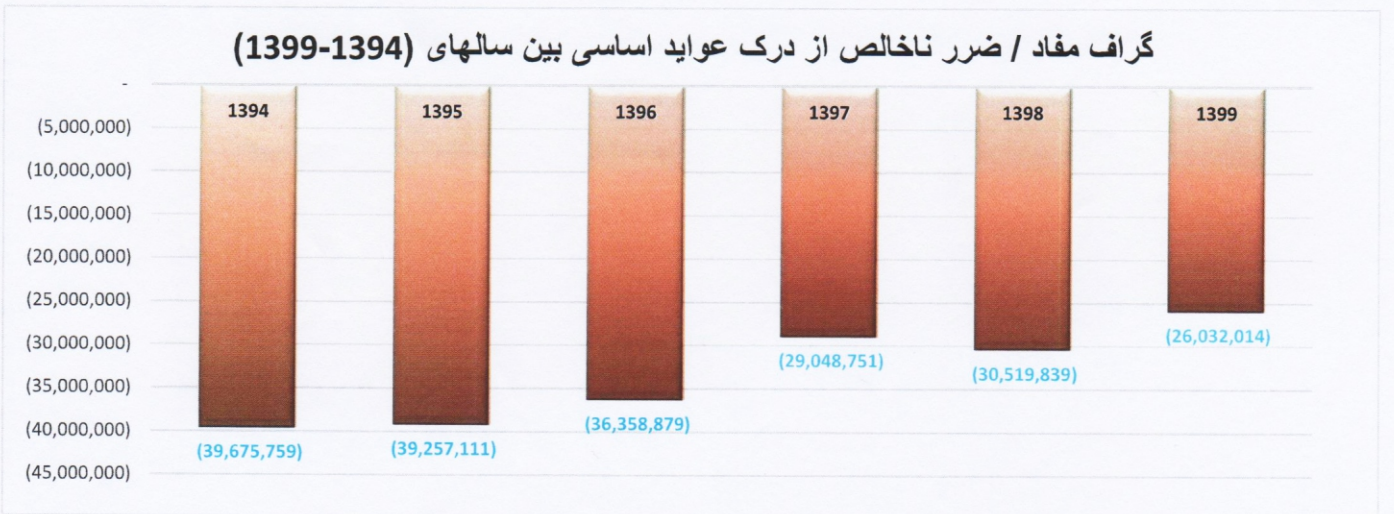
۱- عواید اساسی شرکت:

تشریحات:

گراف فوق نتیجه فعالیت های اساسی شرکت بین سال های ۱۳۹۴ الی ۱۳۹۹ را از درک عواید اساسی آن نشان میدهد. طوریکه مشاهده میگردد شرکت محترم دولتی در طی سالهای متذکره هیچ نوع عواید اساسی از درک فعالیت اساسی خود نداشته است.

۲- بخش مفاد یا ضرر ناخالص از درک عواید اساسی:

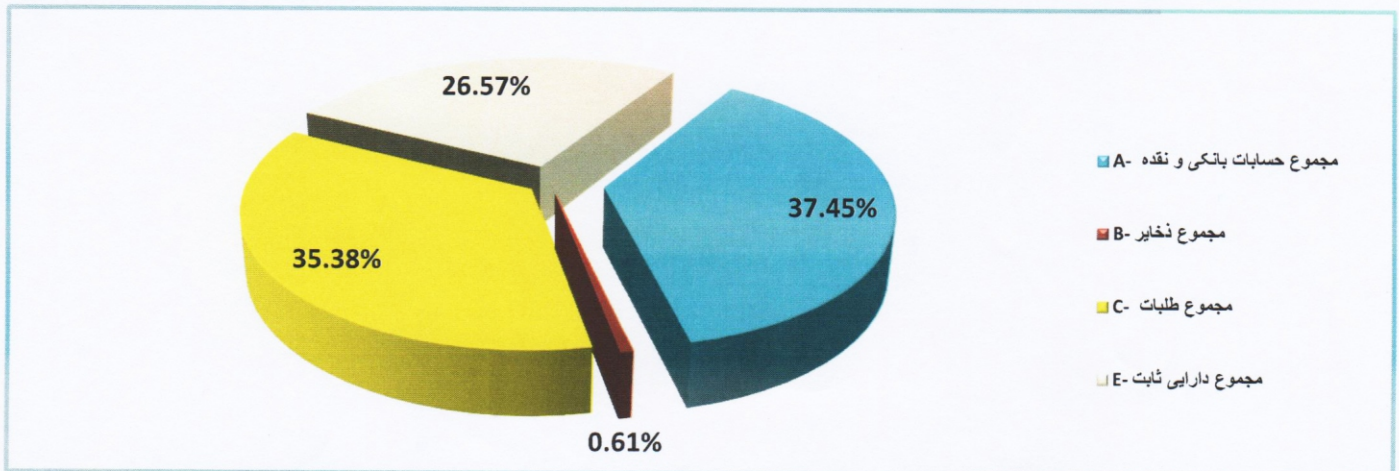
تشریحات:

گراف فوق نتیجه مفاد یا ضرر ناخالص شرکت را از درک عواید اساسی آن بین سالهای ۱۳۹۴-۱۳۹۹ را نشان میدهد که آیا شرکت محترم دولتی از درک عواید اساسی، تمامی مصارف خویش را تکافو نموده و باعث مفاد شده است یا خیر. باتوجه به گراف متذکره، شرکت دولتی مذکور در هیچ یک از سالهای متذکره نتوانسته است که مفاد کسب نماید و متقابلاً از درک فعالیت اساسی خویش با ضررهای هنگفتی مواجه شده است.

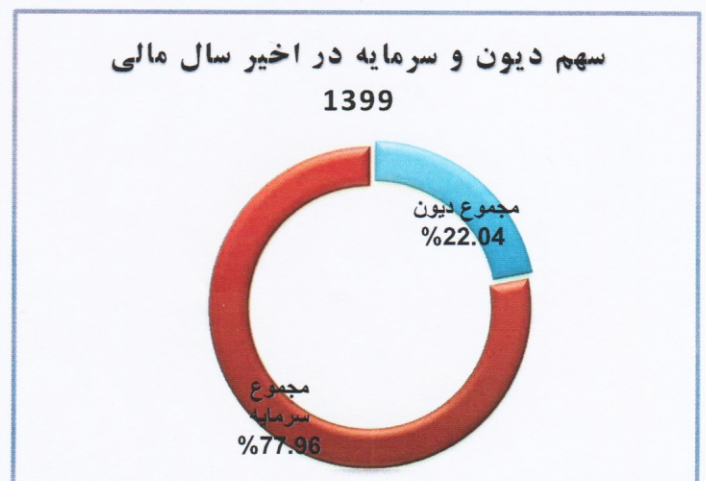
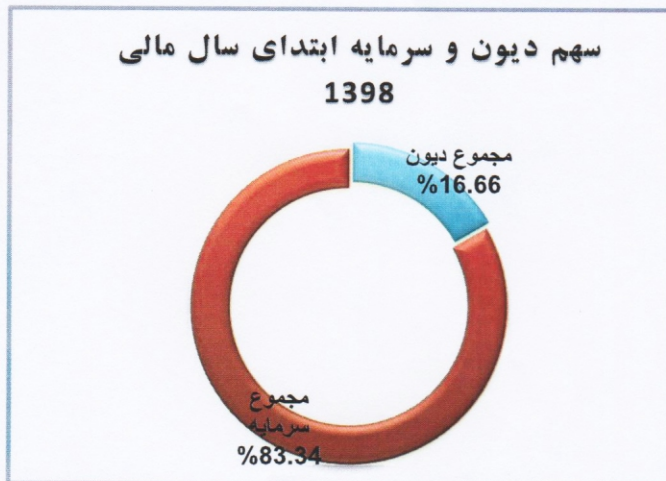
فیصدی سهم هر یک از حسابات بخش دارایی های شرکت:

تشریحات:

مطابق بخش دارایی ها (اکتیف) در بیلانس شیت سال مالی ۱۳۹۹ شرکت دولتی، حسابات نقده و بانکی آن (۳۷.۴۵٪) فیصد از مجموع دارایی شرکت را تشکیل داده و در برگیرنده بیشترین سهم آن نیز می باشد. بالتربیب طلبات شرکت (۳۵.۳۸٪) فیصد، دارایی ثابت (۲۶.۵۷٪) فیصد، و کمترین سهم را نیز ذخایر شرکت به اندازه (۰.۶۱٪) فیصد تشکیل داده است.

فیصدی سهم دیون و سرمایه شرکت:

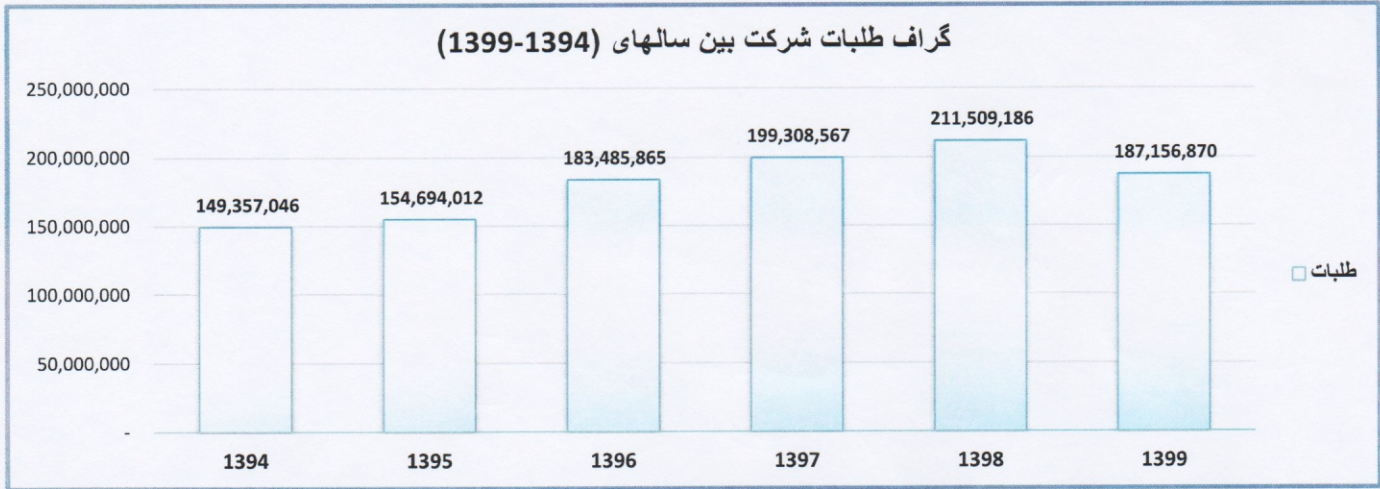
تشریحات:

مطابق بخش سرمایه و دیون (پسیف) در بیلانس شیت شرکت محترم دولتی، دیون شرکت در سال مالی ۱۳۹۹ به اندازه (۲۲.۰۴٪) فیصد و سرمایه آن نیز (۷۷.۹۶٪) فیصد می باشد. گراف فوق نشان میدهد که سهم دیون نظر به سرمایه شرکت نسبت به سال گذشته افزایش نسبی داشته؛ لذا ایجاب مینماید تا شرکت دولتی از افزایش آن در سالهای آتی جلوگیری بعمل بآورد.

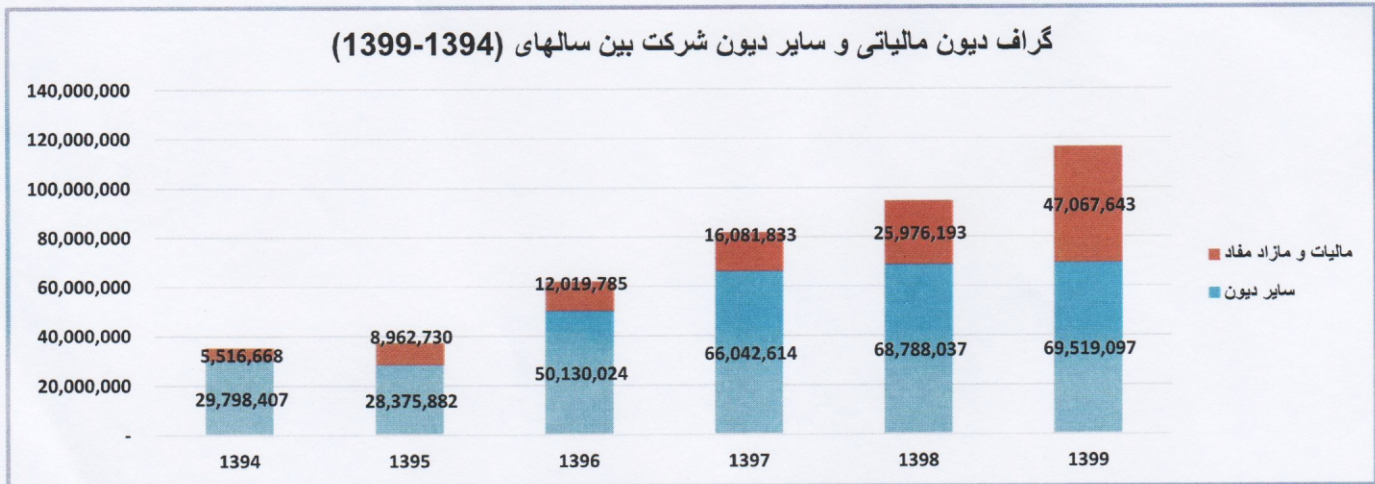
گراف طلبات شرکت طی چند سال اخیر:

تشریحات:

گراف فوق، نشان دهنده مجموع طلبات شرکت بین سالهای مالی ۱۳۹۴ الی ۱۳۹۹ می باشد. این طلبات شامل پیشکی ها، طلب تجاری و انواع مختلف مبالغ دریافتی شرکت دولتی می شود. طوریکه از گراف فوق استنباط میگردد، طلبات شرکت همه ساله در حال افزایش بوده که بیانگر عدم توانایی شرکت در قسمت حصول طلبات خویش بوده است. لذا در صورت عدم حصول آن احتمال میرود که طلبات متذکره در سالهای بعدی به طلب صعب الحصول و مشکوک تبدیل گردد و خسارت مالی به شرکت وارد گردد.

گراف دیون مجموعی (مالیاتی و سایر دیون) شرکت:

تشریحات:

گراف فوق دیون مالیاتی و سایر دیون تجاری شرکت را بین سال های ۱۳۹۴ الی ۱۳۹۹ نشان میدهد. قسمیکه در گراف فوق مشاهده می گردد شرکت دولتی در سال ۱۴۰۰ مجموعاً مبلغ (۴۷.۰۶) میلیون افغانی مالیات قابل تادیه و مزاد مفاد به دولت باقیداری دارد. همچنان سایر دیون شرکت شامل دیون تجاری، تضمینات، تقاعد را تشکیل میدهد که به اندازه (۶۹.۵۱) میلیون افغانی می باشد.

